

Pilar 3- Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2024 Jæren Sparebank

INNHALDSFORTEGNELSE

PILAR 3- OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL OG RISIKOFORHOLD **FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.**

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Kapitalkrav og mål	2
2.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
2.2	Uvektet kjernekapitalandel	4
2.3	Kapitalmål	5
3.	Styring og kontroll av risiko	6
3.1	Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)	6
3.2	Bruk av ICAAP i banken	6
3.3	Organisering av risikostyringen	7
3.4	Kredittrisiko	9
3.5	Likviditetsrisiko	14
3.6	Markedsrisiko	17
3.7	Operasjonell risiko	17
3.8	Forretnings-, - omdømme - og strategisk risiko	20
4.	Bankens retningslinjer for godtgjørelsespolitikk	20
5.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	21
6.	Vedlegg: Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet, samlet kreditteksponering og godtgjørelse	21

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2024 med mindre annet fremgår. For supplerende opplysninger om finansiell stilling og utvikling vises det til bankens års - og kvartalsrapporter som offentliggjøres løpende på bankens hjemmeside (www.jaerensparebank.no)

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KAPITALKRAV OG MÅL

2.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellene nedenfor viser kapital og beregningsgrunnlag for morbank og konsolidert samt kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften.

Pilar III
Jæren Sparebank

	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
	31.12.24	31.12.23	31.12.24	31.12.23
Ansvarlig kapital				
Sparebankens fond	946 619	911 418	946 619	911 418
Egenkapitalbeviskapital	123 313	123 313	123 313	123 313
Egne egenkapitalbevis	-350	-378	-350	-378
Øvrig egenkapital	1 209 477	1 186 529	1 498 788	1 140 771
Avsatt utbytte	98 650	78 920	98 650	78 920
Avsatt kundeutbytte	80 791	65 164	80 791	65 164
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	2 458 501	2 364 967	2 747 812	2 319 209
Fradrag for avsatt utbytte	-98 650	-78 920	-98 650	-78 920
Fradrag for avsatt kundeutbytte	-80 791	-65 164	-80 791	-65 164
Fradrag for immaterielle eiendeler/utsatt skattefordel		-3 384	-258 921	-5 765
Verdijustering for krav om forsvarlig verdsettelse	-2 183	-1 989	22 520	-3 656
Fradrag for eierskap i vesentlige eierandeler i finansiell sektor			-71 256	-14 103
Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-35 549	-608 802	-36 569	-36 275
Sum ren kjernekapital	2 241 328	1 606 708	2 224 145	2 115 325
Fondsobligasjoner	150 000	150 000	194 523	191 485
Sum kjernekapital	2 391 328	1 756 708	2 418 668	2 306 810
Ansvarlig lånekapital	200 000	200 000	259 964	255 879
Sum tilleggskapital	200 000	200 000	259 964	255 879
Netto ansvarlig kapital	2 591 328	1 956 708	2 678 631	2 562 689
Risikovektet kapital	31.12.24	31.12.23	31.12.24	31.12.23
Kreditrisiko - standardmetode	9 014 879	7 437 906	11 308 977	10 073 153
Operasjonell risiko	868 775	754 127	933 808	813 071
Tilleggsberegning faste kostnader			14 438	11 621
Cva- tillegg	10 106	4 853	72 734	84 464
Sum beregningsgrunnlag	9 893 759	8 196 885	12 329 957	10 982 309
Kapitaldekning	26,2 %	23,9 %	21,7 %	23,3 %
Kjernekapitaldekning	24,2 %	21,4 %	19,6 %	21,0 %
Ren kjernekapital	22,7 %	19,6 %	18,0 %	19,3 %

Minimumskrav til ansvarlig kapital	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
	31.12.24	31.12.23	31.12.24	31.12.23
Kreditrisiko				
Stater og sentralbanker				
Lokale og regionale myndigheter	5 820	5 692	10 363	11 717
Institusjoner	13 681	8 905	18 861	14 227
Foretak	15 730	13 629	16 105	15 688
Massemarkedsengasjementer	95 094	112 558	105 338	122 861
Engasjementer med pantessikkerhet i bolig	476 211	402 937	675 416	574 278
Forfalte engasjementer	10 132	6 753	10 745	7 386
Høyrisiko-engasjementer	4 339	1 230	4 358	1 230
Obligasjoner med fortrinnsrett	9 827	3 905	6 365	8 318
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	10 658	7 608	10 658	7 608
Andeler i verdipapirfond	1 594	3 130	2 713	3 482
Egenkapitalposisjoner	68 620	20 002	30 869	27 796
Øvrige engasjementer	9 483	8 685	12 927	11 263
Sum kreditrisiko	721 190	595 032	904 718	805 852
Operasjonell risiko	69 502	60 330	74 705	65 046
Tilleggsberegning faste kostnader			1 155	930
Cva- tillegg	808	388	5 819	6 757
Totalt	791 501	655 751	986 397	878 585
Overskudd av ansvarlig kapital	1 799 827	1 300 957	1 692 235	1 684 104

Detaljer omkring bankens fondsobligasjon og ansvarlige obligasjonslån er inkludert i excel vedlegg.

2.2 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	Morbank	Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe
Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	14.762	502.683
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden		47.490
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	166.034	171.981
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	1.438.924	704.374
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	76.586	160
Øvrige eiendeler	18.817.092	27.012.084
Totalt eksponeringsbeløp	20.513.399	28.438.771
Kjernekapital	2.391.328	2.489.923
Uvektet kjernekapitalandel	11,66 %	8,76 %

2.3 Kapitalmål

Styret i banken ønsker at bankens kapitalnivå til enhver tid skal overstige summen av pilar 1 krav, bufferkravene og beregnet pilar 2-tillegg, samt at det må være på et nivå som er tilfredsstillende for investorer/markedet.

Konsolidert med eierandel i samarbeidende gruppe:

	Ren kjernekapital	Kjernekapitaldekning	Kapitaldekning
Minimum Pilar 1	4,5 %	6,0 %	8,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	4,5 %	4,5 %	4,5 %
Motsyklisk buffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Sum Pilar 1 + buffere	14,0 %	15,5 %	17,5 %
Pilar 2 krav	1,1 %	1,4 %	1,9 %
Kapitalkrav	15,1 %	16,9 %	19,4 %
Styringsbuffer	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Mål 31.12.2024	16,1 %	17,9 %	20,4 %
Faktisk 31.12.2024	19,6 %	21,4 %	23,9 %

Banken har blitt underlagt et konsolidert Pilar 2- krav på 1,9 % fra 03.05.2022. Banken skal ha en ny SREP i 2025. Fordeling av Pilar 2 - krav fordeles likt som krav under Pilar 1. Banken har et minimumsmål per 31.12.2024 på 16,1 % for konsolidert ren kjernekapitaldekning.

Styret vurderer at bankens kapital situasjon er tilfredsstillende sett i sammenheng med bankens kapitalmål.

Kapitalmål 2025 -2027:

Kapitalmål - Konsolidert	2025-2027
Ren kjernekapitaldekning	16,10 %
Kjernekapitaldekning	17,90 %
Ansvarlig kapitaldekning	20,40 %

3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

3.1 Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)

ICAAP er bankens prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Banken har i ICAAP stresstestet bankens kapitaldekning gitt ulike stressenarior og på denne måtet testet om banken sin ansvarlige kapital er på et akseptabelt nivå. Stresstesten har vist at banken har en ansvarlig kapital hvor banken kan tåle et senario med et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

Banken har egne retningslinjer for kvalitetssikring og offentliggjøring av finansiell informasjon.

Intern revisor går igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingen.

Finanstilsynet vurderer gjennom Supervisory review and evaluation process (SREP) det samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov. Bestemmelsene om vurdering av risiko og samlet kapitalbehov er tatt inn i finansforetaksloven. Dessuten vises det til veiledning « Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov» av 20. desember 2024. Veiledningen beskriver hovedelementene i Finanstilsynets metode for å vurdere foretakenes samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov (SREP), herunder inndeling av finansforetakene i fire grupper basert på størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko foretaket representerer for det finansielle systemet.

Jæren Sparebank er kategorisert i oppfølgingsgruppe 3, noe som innebærer at banken vil motta detaljert SREP vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år.

3.2 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum en gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

3.3 Organisering av risikostyringen

INNLEDNING

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i Jæren Sparebank har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

I bankens virksomhetsstyring skal det vektlegges strukturert metode for risikostyring som skal ha et helhetsperspektiv, tilpasset dens størrelse og kompleksitet.

Risiko- og kapitalstyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert egne risikostrategier for hvert område, og det er konkretisert styringsmål og rammer for det enkelte risikoområde. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens risikostrategier skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt.

ORGANISERING OG ANSVAR

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enhet.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Adm. Direktør

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringsystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. Direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Risikostyring og compliance

Direktør Risikostyring og Compliance ivareta risikokontrollfunksjonen og compliancefunksjonen.

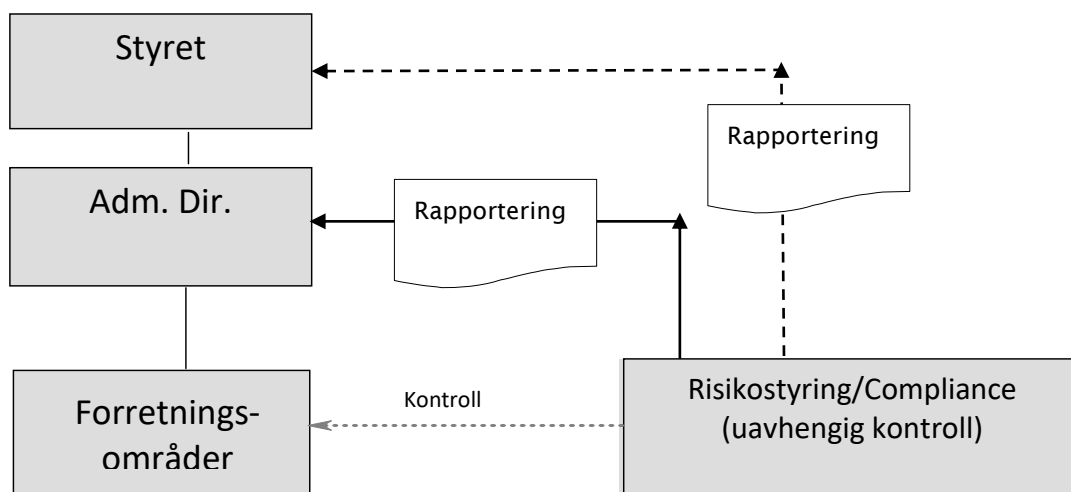
Risikostyringsfunksjonen skal bidra til at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll, som samsvarer med eksterne og interne krav. Risikostyringsfunksjonen skal særlig være en aktiv støtte i styrets arbeid med risiko, utvikling av risikostrategi, oppnåelse av mål innenfor fastsatt risikotoleranse, og skal involveres når det tas beslutninger om risikoeksponering og risikoprofil.

Compliancefunksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og rapporterer om compliancerisiko.

Alle ledere

Det er et lederansvar å identifisere, vurdere og håndtere risikoer i forhold til å nå enhetens målsettinger.

Rollefordelingen er illustrert i figuren nedenfor

RISIKOOMRÅDER

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

Kredittrisiko	Er risikoen for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser
Likviditetsrisiko	Er risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
Markedsrisiko	Er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedskurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser
Operasjonell risiko	Er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
Forretningsrisiko	Er risikoen knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadfærd.
Omdømmerisiko	Er risikoen for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
Strategisk risiko	Er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger

3.4 Kreditrisiko

DEFINISJON

Kreditrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kreditteksponeringen er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer.

STYRING OG KONTROLL

Kreditrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og fullmaktsreglement.

Kreditter i Jæren Sparebank skal i all hovedsak innvilges med lav til moderat risiko.

Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og fullmaktsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom fullmaktsreglementet delegeres kredittfullmakt til Adm. Direktør innenfor visse rammer. Adm. Direktør kan videredelegere fullmakter.

ESG står for «environmental, social og governance». Vurdering av ESG-forhold skal foretas som en integrert del av den totale kredittvurderingen knyttet til en søknad om finansiering.

Kompetente medarbeidere som har analytisk evne og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er Direktør BM og Direktør PM sitt ansvar å sørge for at medarbeidere innen kredittområdet har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

Lån og kreditter skal i hovedsak gis til personer og selskaper som har evne til å betjene sin gjeld med løpende inntekter / inntjening fra sin virksomhet. Banken skal beregne kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

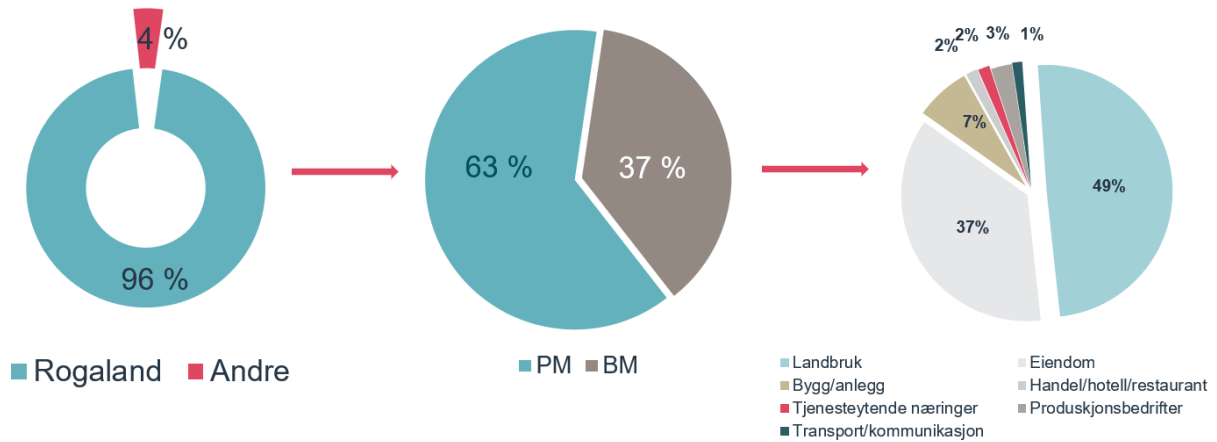
Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Ved innvilgelse av boliglån skal banken følge utlånsforskriften.

Kreditrisiko inngår i kvartalsrapportering til ledelse, risikoutvalg og styret. Her rapporteres eksponering opp mot rammer satt i Policy samt utvikling.

UTLÅNSPORTEFØLJE OG UTVIKLING

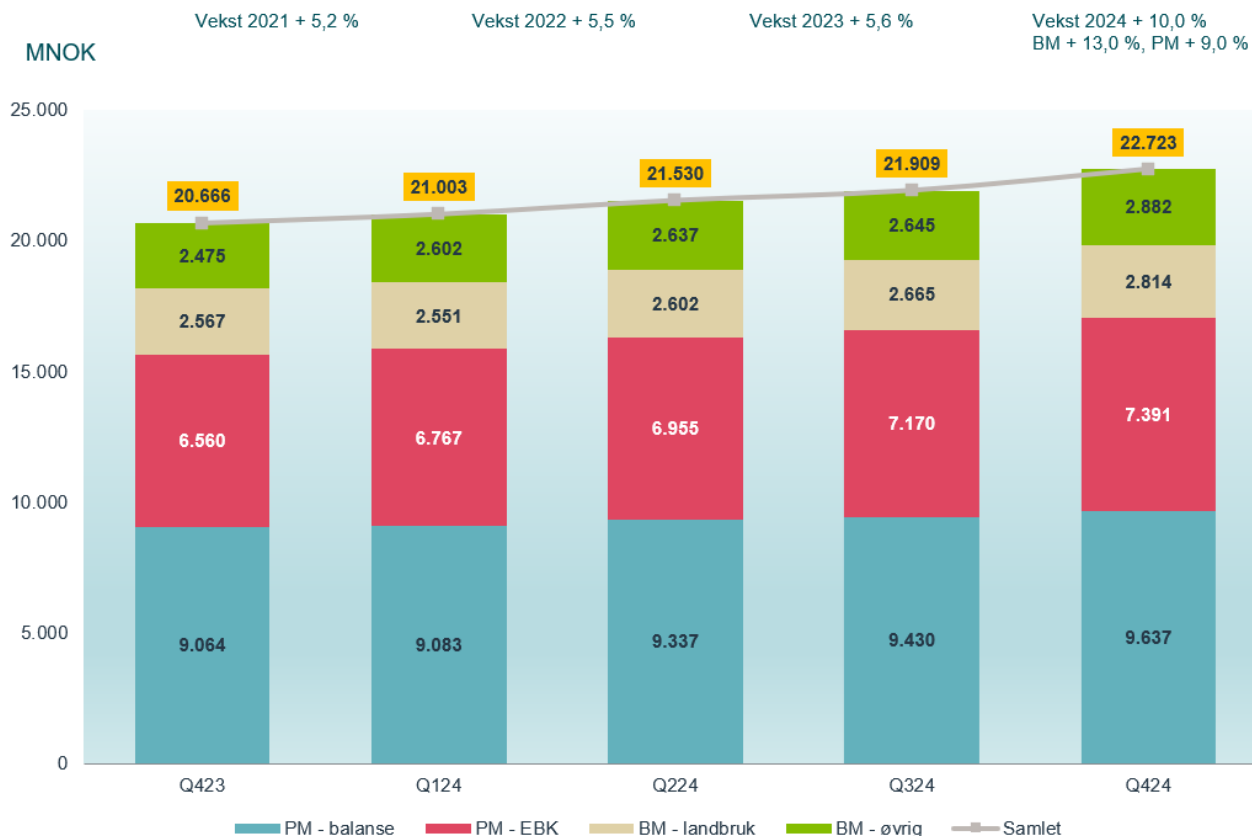
Fordeling utlån – egen balanse:

63 % andel personmarked og 37 % andel bedriftsmarked – herav 86 % innenfor landbruk/eiendom.
Medregnet volum overført til EBK NOK 7,4 mrd. utgjør andel personmarked 75 %.

Utlånsporteføljen er hovedsakelig i Rogaland, hvor andel PM er 63 % og andel BM er 37 %. Videre består BM portefølje av 49 % til landbruk og 37 % til eiendom.

Utlånsutvikling:

KONSENTRASJONSRISIKO

Konsentrasjonsrisiko er risiko som oppstår ved høy samlet eksponering på en enkelt motpart eller utsteder av sikkerhet, tilknyttede grupper av motparter, motparter med virksomhet innen samme bransje eller geografiske område og motparter som benytter samme form for sikkerhet, handler med samme vare eller har samme virksomhetsområde.

Banken sin utlånsvirksomhet er sterkt konsentrert til Rogaland fylke, og spesielt til kommunene Klepp, Time og Hå.

Banken sin utlånsvirksomhet innenfor bedriftsmarkedet er i stor grad konsentrert rundt sektoren landbruk og tilhørende aktivitet og underleverandører. Denne sektoren er i stor grad avhengig av rammebetingelser, forutsetninger og priser fastsatt av sentrale myndigheter. Investeringer og økonomiske disposisjoner er således sårbare for endringer i disse rammebetingelsene. Landbruksporteføljen er veldifferensiert mht. størrelse og type drift på de enkelte gardsbruk.

Såkalte store engasjement, etter egen forskrift, er engasjement som utgjør mer enn 10 % av kjernekapital. Bankens eksponering mot store engasjement skal være begrenset. Pr 31.12.2024 har banken to kredittengasjement som utgjør mer enn 10 % av bankens kjernekapital.

I bankens interne vurdering av kapitalbehovet (ICAAP) er det avsatt et tillegg for konsentrasjonsrisiko. Konsentrasjonsrisiko er således vurdert og tatt hensyn til ved fastsettelsen av bankens kapitalmål.

RISIKOKLASSIFISERING

Både kunder innenfor privatmarkedet og næringslivmarkedet fordeles på risikoklasser. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller - en for personmarked og en for bedriftsmarked.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på mislighold:

Risikoklasse	Min. PD	Maks. PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Betalmislighold	
12	Øvrig mislighold	

Nærmere beskrivelse av modellen er gitt i note 3 i bankens årsregnskap for 2024.

Fordeling på risikoklasse 2024:

Fordeling på risikoklasse 2024

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked					
Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	8 444 466	369	1 153 887	9 598 723	823
4-7	908 685		14 008	922 692	1 377
8-10	224 457		4 501	228 958	1 507
11-12	59 321			59 321	2 097
Ufordelt tilleggsnedskrivning					0
Totale engasjementer 31.12.2024	9 636 929	369	1 172 396	10 809 694	5 804
Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked					
Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	3 161 747	131 792	585 710	3 879 249	1 465
4-7	1 976 260	23 135	147 076	2 146 471	5 241
8-10	504 783	1 333	8 275	514 391	9 055
11-12	52 832	694	1 088	54 615	5 468
Ufordelt tilleggsnedskrivning					5 623
Totale engasjementer 31.12.2024	5 695 622	156 954	742 149	6 594 726	26 853
Engasjement fordelt på risikogrupper totalt					
Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	11 606 213	132 161	1 739 597	13 477 972	2 289
4-7	2 884 945	23 135	161 083	3 069 163	6 618
8-10	729 240	1 333	12 776	743 349	10 562
11-12	112 153	694	1 088	113 936	7 564,98
Ufordelt tilleggsnedskrivning					5 623
Totale engasjementer 31.12.2024	15 332 551	157 323	1 914 545	17 404 420	32 656

BELÅNINGSGRAD OG SIKKERHETSDEKNING

Sikkerhet som stilles for lån har påvirkning på kredittrisiko. Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. På privatmarked er sikkerhet stort sett pant i bolig og fritidsbolig.

Vektet gjennomsnittlig belåningsgrad for PM porteføljen som er i banken er 59,1 %.

3.5 Likviditetsrisiko

DEFINISJON

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.

STYRING OG KONTROLL

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i likviditetsstrategien, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

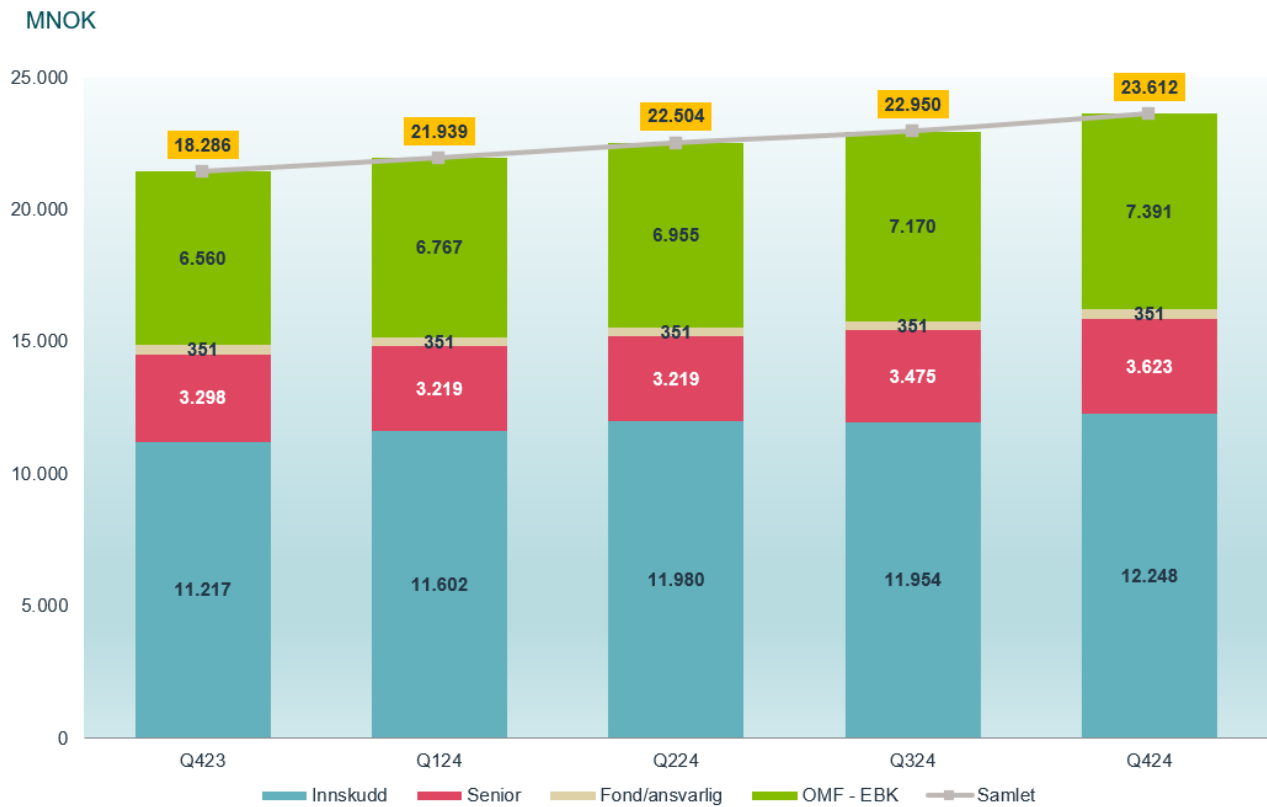
Banken skal ha en lav til moderat likviditetsrisiko.

BANKENS LIKVIDITET

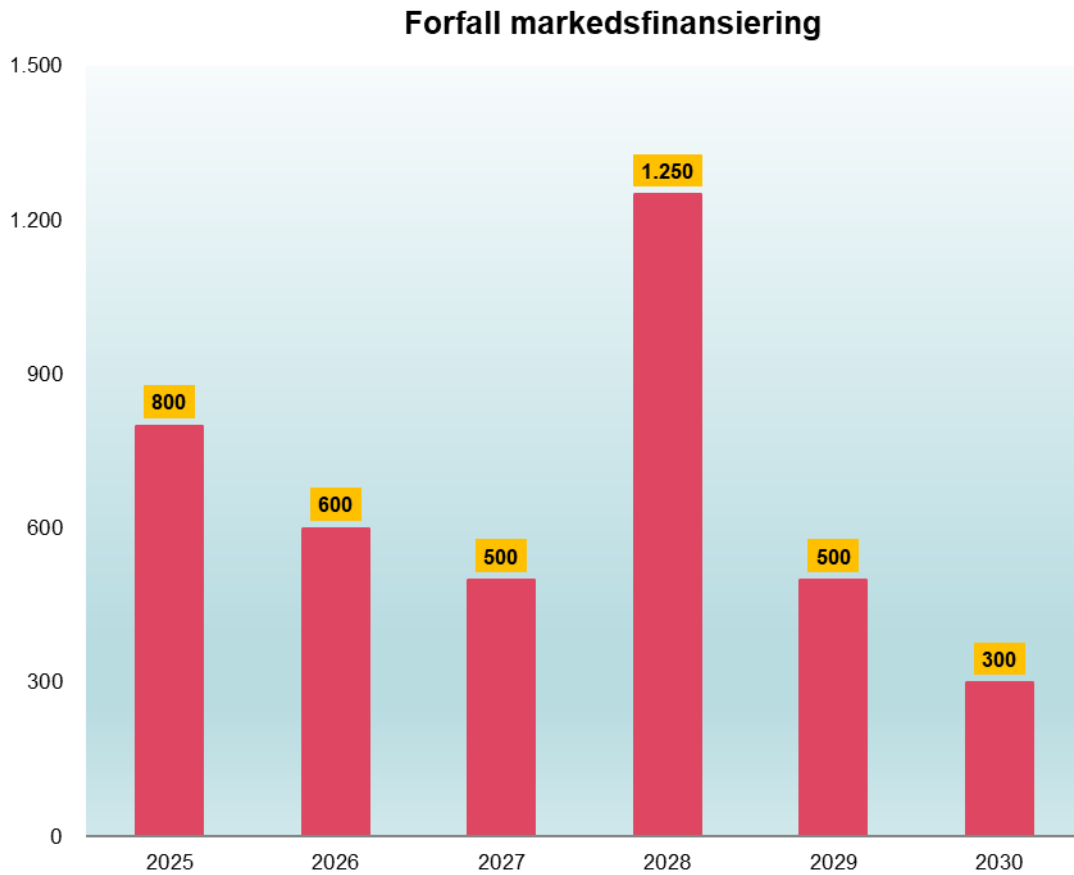
Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var pr. 31.12.2024 på 79,9 % mot 79,5 % på samme tid i fjor. Spredning i innskuddene vurderes som god – med relativt få store innskudd i porteføljen.

Banken har 3,6 mrd. kroner i innlån fra obligasjonsmarkedet. Dette er en økning på 0,3 mrd. kroner i forhold til inngangen av 2024. Overføring av boliglån til Eika Boligkreditt er i løpet av 2024 økt med 831 mill. kroner til 7 391 mill. kroner. Økningen gjennom året er på 12,7 %. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken jobber aktivt med tanke på å ha en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas opp i markedet. Restløpetiden på obligasjonslån er fra 1 kvartal til i overkant av 5 år – med et snitt på ca. 2,6 år. Bankens likviditetssituasjon vurderes som meget god ved utgangen av året. Trekkrettighet i DNB er på 250,0 mill. kroner ved utgangen av året. Bankens LCR (mål på likviditetsbuffer) er 203 % ved utgangen av året mens bankens NSFR (mål på langsiktig finansiering) er 132 %.

Graf under viser ulike finansieringskilder.

Graf under viser innlån i obligasjonsmarkedet og tidspunkt for forfall.

Styret vurderer banken sin likviditetssituasjon som god i forhold til forfallsstruktur både på kort og lang sikt.

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken.

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Balansført verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Egenkapitalinstrumenter (inkludert rentefond)	961.257	55.863	961.257	55.863				
Rentebærende verdipapirer	1.794.519	1.263.244	1.794.519	1.263.244				
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	493.879	493.879	493.879	493.879				
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-	-	-	-				
herav: utstedt av offentlig forvaltning	769.365	769.365	769.365	769.365				
herav: utstedt av finansielle foretak	531.275	-	531.275	-				
Sum	2.755.776	1.319.107	2.755.776	1.319.107				

For supplerende opplysninger vises til note 11 i bankens årsregnskap for 2024.

3.6 Markedsrisiko

DEFINISJON

Markedsrisikoen er risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

STYRING OG KONTROLL

Banken skal ha en lav risikoprofil for markedsrisiko. Markeds risiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens markedsstrategi. Markedsstrategien gjennomgås og revideres årlig.

Renterisiko beregnes som verdiendring for alle rentebærende poster, inkludert utlån og innskudd for 6 ulike endringer (stress) i rentekurven. Scenario med høyest utslag er endring i korte renter og gir en effekt på 6,8 Mnok per 31.12.2024.

Bankens transaksjoner i utenlandsk valuta er ubetydelig.

Markedsrisiko er det tatt hensyn til ved vurdering av bankens kapitalbehov.

Markedsrisiko blir hvert kvartal rapportert til styret opp mot rammer satt i Policy.

For supplerende opplysninger vises til note 12,13,14,15,21,24,25 og 26 i bankens årsregnskap for 2024.

3.7 Operasjonell risiko

DEFINISJON

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

STYRING OG KONTROLL

Banken skal ha en lav til moderat risikoprofil for operasjonell risiko. Dette innebærer at det skal tilstrebes en god balanse mellom tillit og kontroll som sikrer at effektivitet ivaretas, samtidig som banken ikke eksponeres for unødig risiko

Da operasjonell risiko oppstår som en følge av bankens daglige bankdrift vil kvaliteten og etterlevelsen av alle bankens policyer, retningslinjer, detaljerte rutinebeskrivelser og arbeidsprosesser bestemme faktisk

risikonivå. Operasjonell risiko skal søkes redusert, så fremt det er en positiv kost/nytte av det risikoreducerende tiltaket.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte linjeleder. Linjelederne avgir årlig en bekreftelse av internkontrollen der det rapporteres oppover i organisasjonen om statusen på internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder.

Banken har en hendelsesdatabase hvor uønskede hendelser og avvik rapporteres samt en tiltaksdatabase.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra intern og ekstern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

Operasjonell risiko er hensyntatt ved vurdering av bankens kapitalbehov.

Status på operasjonell risiko rapporteres kvartalsvis til styret.

Områder som blant annet inngår i operasjonell risiko er:

Risiko for hvitvasking og terrorfinansiering

Banken har en AHV-policy som beskriver overordnede lovkrav, styrets risikotoleranse og bankens retningslinjer på et overordnet nivå. Hvitvaskingsansvarlig er i ledergruppen og det er fastsatt en egen rutinebeskrivelse for rollen. Banken har også en faglig leder AHV.

Banken innhenter informasjon om kundeforholdets formål og tilsiktede art ved at kunde besvarer en kundeerklæring både ved etablering av kundeforholdet og løpende periodisk gjennom hele kundeforholdet. For å vurdere hvorvidt kundeforholdet kan medføre risiko for hvitvasking, terrorfinansiering eller sanksjonsbrudd, benytter banken en risikoklassifiseringsmodell (CRR-modell) som et hjelpemiddel.

Banken gjennomfører minimum en årlig risikovurdering, eller ved behov gjennom f.eks. endring i risiko eller hendelser, for å avdekke bankens risiko for å bli misbrukt til hvitvasking, terrorfinansiering eller sanksjonsbrudd.

Risiko for brudd på personvern

Banken har en policy for behandling av personopplysninger, og etablerte arbeidsrutiner som skal legge til rette for at behandling av personopplysninger skjer på en forsvarlig og sikker måte. Banken har et personvernombud som skal ivareta at banken behandler personopplysninger iht. personvernregelverket. Personvernombudet skal bla. sørge for at alle som er involvert i behandling av personopplysninger gis informasjon og opplæring om regelverk som gjelder for slik behandling, og opplæring i bankens policyer og rutiner på området.

Banken gjennomfører en risikovurdering årlig samt følger opp avtaler med databehandlere og gjennomgang av rammeverk.

IKT - risiko

Banken utvikler ikke IT-systemer og drifter ikke egne forretningsspesifikke applikasjoner. Gjennom samarbeidsavtalen med Eika Gruppen, baserer banken seg på inngåtte avtaler om utkontraktering av IT-operasjonene som Eika gjør på vegne av banken. Eika inngår rammeavtaler for driften, og i disse inngår spesifiserte SLA-avtaler for den enkelte bank. Eika Gruppen mottar månedlige SLA-rapporter som beskriver IT-leverandørens overordnede servicegrad og gjøres tilgjengelig for banken via websiden Eiketreet. I tillegg tilgjengeliggjøres også månedlig KPI-rapport fra Eika som sier noe om driftsstabiliteten i IT-systemene for bankens kunder og ansatte. Rapporten gir også status på tid, kostnad og kvalitet på strategiske IT-prosjekter som gjennomføres.

Eika Gruppen utarbeider IT-strategien på vegne av Eika Alliansen med bakgrunn i strategiprosessen i Eika Gruppen. Bankens styre har vedtatt å tilslutte seg Eika Gruppens IT-strategi, samt eget lokalt tillegg.

Bankens styringsdokumenter legger til rette for en god styring og kontroll av bankens IT- risiko.

Eika Gruppen gjennomfører årlig en omfattende risiko- og sårbarhetsvurdering (ROS-analyse) på IT-tjenestene som gjøres tilgjengelig på Eiketreet for bankene i alliansen. I tillegg gjennomfører Eika Gruppens avdeling for betaling egne ROS-analyser som en del av beslutningsgrunnlaget før en ny betalingstjeneste lanseres og ved hendelser eller endring av betydning for sikkerhetsnivået. Banken gjennomfører årlig en egen ROS-analyse av kritiske tjenester til banken som bygger på Eika Gruppens ROS-analyse. Gjennomgangen gir banken et godt og oversiktlig bilde på risiko i bankens IT-systemer. Risikoen som avdekkes gjennom analysen sammen med tiltakene som spesifiseres, skal til sammen gi en situasjon der det totale risikobildet på IKT-området er innenfor akseptable grenser. Resultatet av ROS-analysen legges frem for styret. Risikoen som avdekkes gjennom analysen sammen med tiltakene som spesifiseres, skal til sammen gi en situasjon der det totale risikobildet på IKT-området er innenfor akseptable grenser.

Utkontraktert virksomhet

Ved utkontraktert virksomhet skal banken forsikre seg om at leverandøren har kompetanse og ressurser som kreves for å utføre oppdraget på en tilfredsstillende måte, og at leverandøren har tilfredsstillende styring og kontroll. Banken skal selv ha kompetanse til å kunne vurdere risiko knyttet til utkontrakterte avtaler, og å gjennomføre egne risikoanalyser og kontroll av leveransene.

Ved utkontraktert virksomhet skal banken forsikre seg om at denne virksomheten har tilfredsstillende styring og kontroll.

Bærekraftsrisiko

Banken bidrar til åpenhet om egen virksomhet gjennom offentlig rapportering som følger av lov - og forskriftskrav, og god informasjon på bankens egne nettsider. Banken stiller krav til sine leverandører og samarbeidspartnere. Banken velger leverandører som er opptatt av samfunnsansvar, og som produserer varer

og tjenester på en lønnsom, anstendig og bærekraftig måte. Det forventes at bankens leverandører opptrer redelig og ordentlig, har ordnede arbeidsforhold, og selv bidrar til åpenhet om egen virksomhet, egne kunder og leverandører.

3.8 Forretnings, - omdømme – og strategisk risiko

Banken er eksponert mot følgende risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadfærd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll med risikoområdene er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det er styrets vurdering at banken ikke har et kapitalbehov knyttet til forretnings,-omdømme -og strategisk risiko.

4. BANKENS RETNINGSLINJER FOR GODTGJØRELSESPOLITIKK

Styret har gitt retningslinjer og rammer for lønn og andre former for godtgjørelse til alle ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotagning og bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken har en generell ordning for variable godtgjørelse.

Kriterier for bankens generelle ordning:

- omfatter alle ansatte
- er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte

- skal ikke gi incentiveeffekt når det gjelder overtagelse av risiko
- skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt per år

For mer utfyllende informasjon henvises det til Godtgjøringsrapport og Retningslinjer for godtgjørelse som er publisert på bankens nettside.

5. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		43,4 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		53,0 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		8,9 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,2 %
e	Utestående garantiforpliktelse		76.426
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	110.962.274
		Aksjekapital	1.501.040
		Fondobligasjoner	576.465
		Ansvarlig lånekapital	779.280
		Sum innskutt egenkapital	6.288.111
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende	Senior obligasjoner	2.591.834

6. VEDLEGG: STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET, SAMLET KREDITTEKSPONERING OG GODTGJØRELSE

Viser til eget vedlegg i excel.